

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér.
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A lemergi kiállítás.

E sorok írója nem akar ellágyulni történelmi visszaemlékezésektől. Kell-e fejtegetni, hogy századok óta mennyi nyílt és titkos aspirációk közös a hős lengyel nemzetével? Kell-e mondani, hogy nemzeti örömeik diadalok, fájdalmak és szenvedések, mily sokszor egymás keblére hozták a lengyelt meg a magyart.

Talán kiterjed még a visszaemlékezés az országos kiállításra Magyarországon, az 1885-ik évben. Mily nemzeti láz vett akkor erőt a magyar nemzetben, midőn keblére ölelte a lengyelt.

A ki visszaemlékezik azokra a feledhetetlen jelenetekre, amik szíve még ma is hangosan dobban föl azok emlékére.

Két nemzet ölekezett akkor. Két oly nemzet, melynek lelke, jelleme és sorsa olyan egyforma vitéz, bátor, lovagias, de fölülte hajlandó a pártoskodásra.

Ez a két nemzet védte meg Európát az Islam mindent előntéssel fenyegető árjától. Magyarország három évszázadon pazarolta véréit Európa védelmében s Bécsset Sobieski mentette meg Kara Mustafa által való meghódításától.

A két hősi nemzet többszörösen megmentette Európa civilizációját. De hogy milyen volt ezért Európa hátlája, arról jó lesz egyáltalán nem beszélni. A magyart sorsára hagyta a közönyös Európa. Mária Theresiának könnyekkel szemében keletett aláírnia a gyilkos szerződést, mely Lengyelországot, mint martalek-sápot vagdosta részeire, akként osztottak meg a lengyelekre éhes európai nagy hatalmak Lengyelországon.

És azóta Lengyelország nincs. A lenyűgözött oroszlan megrazta bilincseit, de sorsa még szigorubb elnyomatás lett. 1794, 1831 és 1868 véres lapjai a lengyel hazaszeretnek.

Csodálatos, hogy a magyar nemzetet majdnem emez időkben hasonló sors érte. Ez a közös balsors tett minket igaz barátokká. In itt az ideje, hogy érzelmeinket ne csak szavakban, hanem tettekben is nyilvánítsuk.

Hiszen ugy össze van forrva sorsunk a lengyelekkel.

Midőn mi az élet-halál harcokat vívtuk, sorsainkban harcoltak a lengyel legió hősi bajnokai. Az öreg Bem apó Piskénél és annyi sok helyen írta be nevét a dicsőség lapjaira. Az 1863-iki lengyel fölkelésben igen sok magyar sietett küzdeni a lengyelek eltiprott szabadságáért. Mily sok magyar

hősi bajnok alússa Radziwilovnál örök álmaikat!

Évszázadok óta áll fönn ez a baráti kapocs. Nagy Lajos korától fogva Báthory megválasztatásán át egészen maiglan.

A nemzetek eme testvérisége feledhetetlen kifejezést nyert az 1885-ki testvéries ölekezésben.

De egy reménnyel gazdagabban térhetek tőlünk haza testvéreink. Meggyőződtek arról, hogy a letiport Magyarországot feltámadott és ismét él. Ebből levonhatták azt az örök igazságot, hogy egy nemzetet, ha maga nem hajtja rabigába nyakát, legyilkolni nem lehet s hogy Lengyelország sem lehet örökre elveszve.

És a hős nemzet nem is adja föl a reményt. Titokban és nyíltan bámulatos erélylyel munkálkodik folyton önállósága visszaszerzésén s nemzeti-sége megtartásán. Jól mondta Kossuth, a halhatatlan: Irtják mint az erdőt, de a dülöfák virág-porából s a földbe szakadt gyökérszálakból új erdő nő.

Ennek a bámulatos erélynek egyik jelensége a mostani lemergi országos kiállítás. Dicsőség adassék az oly nemzetnek, mely lenyűgözött állapotában is, elnyomottan is, oly nagy jelentőségű feladatra nemcsak vállalkozni mert, hanem azt fényes eredménnyel meg is valósította.

T á r c s a.

Béri Balogh Ádám.

Regényes korrajz a kuruczvilágból.

(Folytatás.)

Az adókat kéréshetetlenül kizsarolják a néptől s idegen célokra fordítják. A fiskusra szállt javak jövevényeknek adományoztatnak. Elfoglalják az egyházi javakat s a fiskus tisztjei a templomokat lakóházakká sőt ólakká alakítják.

A protestansoktól elveszik templomaikat, papjaikat fogságba hurcolják. (Pl. Simontornyan, Pápan.) Hozzá tehetjük még, hogy Körmend, Zalavár, Kanizsa, Veszprém, Pápa, Palota, Tata, Fehérvár, Kaposvár, Dombóvár, Simontornya várait mind leromboltatta I. Lipót, nehogy a minden órán kitérhető lázadás főfészkei legyenek. Ekkor estek áldozatul a Balaton melléki kisebb várak is, melyeket a halhatatlan Kisfaludy Sándor már mint romokat énekelt meg. Így maradt a Dunántul teljesen védetlenül, noha a XIII. század második felében csak magában Somogyban volt 12—15 vár.

Azon feladatok közt, melyeket Bottyán Inkey Jánosra bízott, leggyűlöttebb volt a katonafogdosás. Az udvarbíró a bíróval és czéhmasterrel összeállították ugyan a katonának legalkalmasabb (legduhajabb) 20 legény névsorát; akiket rögtön összefogdosztak az meg is volt, de 10—12 legény neve után azt kellett odajegyezni: bujdósásban van.

— Hol van itt a környéken bujdósásra való hely! Majd megmutatom én! szolt Inkey boszusan. Strázsamester Csapó! 12 ember nyergeljen, bíró gazda elő a forspontot! kend felül rá a kisbíróval, aztán előre!

A parancs ki volt adva. Inkey elvezette a csapatot a mai Ujmajor felé egyenest Szentának. Mire odaértek, Inkey egy csalódással gazdagabb lett. A falu helye pusztaság volt. Egykét kidőlt kerítés, néhány rozoga ól s a háznaknak csak nyoma.

Szokás volt akkor Somogyban- és máshol is — ha valamely község népe megunt a sok zaklatást a katonafogdosás, adó és tized miatt, szétszedte fagerendákból, sávozott sövényfalból és szalmafödélből összerott viskóit s a közeli nádas valamelyik szigetén, a világ szeméitől elrejtve, új szállást alapított. Inkey ismerte e szokást. Kikutatta a romoktól dél felé egy órányira elterülő mocsár gázlóit, embereit leszállította a lóról s a huszárok lovaikat kantáraiknál fogva ve-

zetvén, egyszeresak bentermettek a faluban. A harangot azonnal félreverték a fából készült toronyban, de már késő. Inkey felgyujtással fenyegette az egész nádas, az egész falut s fél óra múlva a padlásokról, kazlakból, ólakból előkerült az ujonczok java része. Ezeket szépen megkötözve átkísérték a nádason, ott kocsira rakták s egy jó óra múlva már Csurgón voltak. Két nap alatt ily módon összefogdoszták a hiányzó legényeket, az udvarbíró, számtartó, kulcsár, pajtabíró pedig kiállították a kirott ételmi szereket és élő állatokat.

Harmadnap Inkey elbucuzott házigazdájától, megköszönte a szives vendéglátást, kezét esókölt asszony-nénjének s pajzánkodva szolt oda Jolánkának:

— No most egy bucsucsókot szép hu-gácskám!

— Majd máskor! felelt a lány elpirulva s kifutott a szobából.

Félóra múlva kisirt szemekkel találta anyja a kamrában.

Inkey Kanizsának vevén utját egy napot töltött szülei házában s a kitérő időben ezredesénél jelentkezett.

IV.

Karácsony felé járt az idő. Török Boldizsár uram háza körül nagy volt a sürgés-

Egy öntudatosan előtörő nemzet benyomasát teszi a nézőre az egész kiállítás, a régi virtusaihoz ragaszkodó nemzet figyelemre méltó tárlata. A civilizált Európának azzal a keserű tanúságtétellel szolgál, hogy ezt a nemzetet bűn volt megfosztani haladásának tenyezeitől, mely a pokol kínjain keresztül is aspiratioit a kultúra tényezőivel, hagyományával és nem gyöngült ősi virtusával igen is kifogja küzdeni.

Elmaradhat-e a magyar emek dokumentálása előtt? Elfeledheti-e a magyar az 1885-iki 600-tagu lengyel-küldöttséget, emek nagy, az európai sajtóban végigviharzott izgalmait? Bizomnyal: nem feledheti el. Ez lesz aztán két nemzetnek igaz testveri ölelése, mikor a magyar a lengyelrel találkozik a lembergi kiállításon. A ki teheti, vegyen ebben a nemzeteket öntudatra segítő expedicióban részt. Vigye el a magyar nemzet igaz szeretetét, rokonszenvét a lengyel testvéreknek. Hadd merítsenek azok belőle a reményt és hadd buzduljon föl akarcerejük a nemzet jogainak visszazuzesere.

Kivonat „a csurgói önkéntes tüzoltó-egyesület 20 éves története” cz. monographiából.

Dr. HORVÁTH JOZSEF-től.

— Az egyesület keletkezése.*)

Az 1874. év farsangja vége felé jart már. A fiatalság minden alkalmat felhasználta, hogy a carnevált változatossá tegye. Az aldozatkész mamák nem is tagadták meg az őket körülrajongó leánykáktól az engedélyt, hogy részt vehessenek a farsang minden mulatságán — habár a papák morózus tekintete s meglámpált tárczája ijesztő rémként rezgettette is szét a reményvel eltelt fiatalságot. A pajzán szemek, az ölelő karok, a csacsogó eperajkak újból megkezdték az ostromot és a papusnak rohamlépésben, — akart, nem akart, kapitulálni kellett. Végre rövid pihenés idejét élte a farsang.

*) Tüzoltó-egyesületünk szept. 8-9-én tartandó 20 éves jubiláris és zászlószentelési ünnepélye alkalmából szerző által készített történelmi munkából közöljük e cikket.

forrás, Jolánka leányuk 17-ik születése napját ünnepelték. Még be sem sötétedett egészen, midőn megállott a ház előtt a posta, vagyis egy kocsis szekér*) s a postás kiosztotta a leveleket. Ugyanakkor össze is szedte az elküldésre szánt leveleket, egy csomóba kötötte, bepecsételte, kürtjébe fűjt s tovább ment. A leveleket ívenként számították, egy iv (árkus) levélért járt 4 poltura (20 kr mai pénzben), mit a feladó fizetett. Hetenkint 2-szer megjelent a rendes postaut mellett fekvő községekben az ordinaria (a rendes posta) s a leveleket összegyűjté. A ki gyorsan akart valamely levelet rendelkezése helyére juttatni, annak stafétára kellett azt bízni, de ezt jobbára csak hivatalos személyek használták, mert a staféta díjja állomásonként (statio, pl. Csurgótól Atádig egy statio) 90 dénár járt (1 fnt 71 kr.)

Török Boldizsár uram is kapott egy két árkusos levelet barátjától Bezeredy Lászlótól, Zalamegyéből. Ez annyi, mintha saját megyéjéből kapta volna; Somogyvármegye mint ilyen, ekkor még nem volt helyreállítva, lakosai közigazgatásilag s peres ügyekben Zalavármegye hatósága alá tartoztak. (Csak

*) Komárom megyében, Kocsón kezdtek az ilyeneket gyártani s legelőször postaszolgálatnál alkalmazták.

A családfo nyugodtan hajtotta le fejét, vege volt minden zaklatásnak; minden a régi keletkezésben dőzögött ismét. A leánykák is esendes ábrándzásba merültek a közelmúlt eseményekben változatos farsang mamonos éjjeire gondolva.

De nem így a tette mindig kész ifjuság. Szívok dobogott meg a kedves tánczosokra való visszaemlékezés alatt; nem tudták feledni azokat a lázról felhevült tüzes szemeket, melynek jól eső perzselő hatását ellenük érezte meg egyik-másik a esend s poharzás közben.

Összegyűltek a szokott helyen a főtér kis kávéházában, hogy kiismerjék gondolataikat, elbeszéljék ölményeiket. De esodaltos, egynek sem lehetett szavát hallani. Mindenk a másiktól várta, hogy felveszi a szót, mind egyik a saját énjével foglalkozott. Némán nevezettek a kályhában pattogó tűz lobogó lángját és hodor füstfelhő között bocsátottak szarnvra gondolataikat. A sok aranyhelyes, esilógó lepkeszárny meg volt nyitva és a lepkék tengetlenül a földön maradtak. A fiatalság lelke bakóba volt verve, meg volt babonázva. Ugy egett a tűz mind egyik szemében, hogy ki lehetett olvasni belőle, hogy az nem számaláng, hanem a tette tőrekvő lélek mely tüze, a minék tápot keli nyujtani, mert különben önmagát emészti fel.

Nagy tervet forraltak magukban a fiatalok. Ugy látszott mind egyik értette a másikat. Meg csupán a vágyak tönkelegében barangoltak, meg a szó nem roppent el egyiknek ajkán sem, hogy mit és hogy kellene eselekedni, de azért mind egyik várta a másik ajkáról az ígét, hogy megadja hozzá beleegyezését: „Alles mitmachen!”

Ez látszott a kis társaság minden tagjának az arcán, midőn a fentebb említett tel egyik zimarokós farsangi estején a nevezett kávéháznak kis sarokasztala köré húzódtak, hogy megbeszéljék: mi is lesz hát a teendő a jövőre nézve?

„Rendezzünk meg egy táncvizalmat!” — szólal meg egy vállas barna ifju. — „Az utolsót e farsangon! De az aztán koronája legyen a többiek!”

„A papákkal már nem lehet alkuadni!” — mond ellenvetoleg, tejes lemondással egy sarokban ábrándozó fiu.

„A lányok és mamák szövetkeznek velünk és újra kezdjük az ostromot!” — kiált egy vállalkozó szellem.

„Es a papák ismét leteszik a fegyvert!” — kacagnak mindannyian.

Most csak egy új, eddig nem létező eszme kell, a miért mindenki tüzbe megy!

„Tűz! Tűz! Tűz! Megvan!” — csap öklevel az asztalra az eddig hallgatag s flegmájáról ismeretes Ritter.

„Mi van meg?” — kerdek egyszerre a fiatalok a szólo körül csoportulva.

„A tűz!” — felel nagy flegmával Ritter.

„Tűz hiszen van mindnyájunkban elég!” — szólalnak esalodottan a tarsak. — „de ha a papák tüzbe jönnek az új ostromra, alighanem a turkos bot vege jut osztályrészü nekünk, nem egy új muri!”

„Vegén esattan az ostor!” — vág vissza a szükszavu Ritter.

„Ne farkardjál hát a szóval, Samu, hiszen egünk a kíváncsiságtól már megtudni, hogy milyen eszmed van, életrevaló-e vagy halva született?”

„Latom, hogy sok a tűz bennetek! Hogy a hasonzenyi gyögymód közei köze lephessetek, azt kiáltom: tűzettel! Eljen a homeopathia!” — Rendezzünk hát egy mulatságot a Csurgón felállítandó tüzoltó-egyesület javára!”

Ezzel a megéljenzett Ritter kivett egy lapot jegyzokönyvebol s a tartandó táncmulatság rendezoit osszerinta a jelenlevokbol: Jánker Vilmos, Jánker Sándor, Weisz Mór, Weinberger Mór, Margulth Lajos, Singer Jakab, Neuhaus Bence, Bischitzky Odon, Ritter Samu, Kasztl Bertalan és Traubermann Adam.

A rendező bizottság így megalakulván egyvertelmeg kimondattott, hogy biztositekul minden rendezo 5 fítot köteleles befizetni, hogy a mulatsággal járo esetleges deficit fedezve legyen. A történeti hüsegnek megfelelőleg köteleseggemnek tartom megírni, hogy a „banatpenzi” egy a városunkban ma is elő tag kivetelevel valamennyien azonnal lefizettek. Midőn az 5 fnt. hiányt e helyen inkább tréfásan, mint komolyan felemlitem, teszem azt azon biztos reményben, hogy ez az összeg a tartozásról táján rég megfelekezett volt rendezo-bizottsági tag részéről az egyesület penztárába be fog szolgáltatni.

Volt aztán poharsengés, tervezgetés, míg vegre megegyeztek, hogy mindenféle hirdetni fogják a városban, mily jötekonyezelu intézmény van alakulóban. S most nem a leányok es mamák az elsok, kikkel szövetkeznek, hanem a papák, mert a családfok érdekeit vedelmezik a tüzoltók.

Megtörtént hát Csurgón az, a mi meg nem. Egy szép napon minden családfo kijelentette neje es leányai előtt: készüjletek balra! Egy jötekonyezelu táncmulatság rendeztetik, melynek tiszta jövedelme a Csurgón felállítandó tüzoltó-egyesület javára lesz mint adaptóke elhelyezve a további gyűjtésig.

Volt riadatom minden háznál. Hogyne lelkesült volna mama es leány, mikor a papa adta meg az impulzust.

1715-ben restauráltott Somogyvármegye s akkor lett székhelye Tapsony.)

Török Boldizsár uramat kissé megzavarta a levél. Az érkező bizalmasabb férfivendégeknek egyenkint megmutogatta. Egyik fejét esováta, másik örvendezve mosolygott, senki sem volt, a ki boszankodott volna.

— Ugy van! szólt végre nyíltan az udvarbíró, hogy az egész férfitársaság hallhatta, meg kell tenni! el kell menni. Az uraságotól nem tartok. Márki de Prie Turinetti Hercules nem kérdezi kinek hódolunk, csak ontsa neki az uradalom a pénzt, mit ő Bécsben elver. Szegény ember vagyok, de igaz magyar es szabad nemes. Elmegyek, én is ott leszek!

Ujesztendő után való nap egy esengős szán állott elő, benne ült már Labos György udvarbíró, melléje helyezkedett az öreg Török Boldizsár, a kocsis mellett egy inas ült, a szán végében nagy bőrládak. A kocsis egyet esettentett s alig hallatszott Törökne utolsó szava:

— Meg né fázzál édes öregem! Szerencses utat!

Hová mentek? Ezt már Csurgón mindenki tudta. A jobbágyok kalapjaikkal intettek feléjük s azt kiáltták — szerencsével járjanak!

Károlyi Sándor, II. Rákóczy Ferencz vitéz generalisa, Somorján (Pozsonym.) tartó hadiszállását 1704. jan. havában, midőn eleje járultak Bezeredy László, Sándor László es más böcsületes katonarendek több nemes urral együtt a Dunántul hódolatot megjelenteni. Erre Károlyi a Dunántulra tette át főhadiszállását, Sümegre. A hódolat nem volt légből kapott szó. A hadak egyre sereglettek Károlyi zászlói ala, meg a Dravamelleki horvátok sem maradtak el. Szarka Zsigmond ezredes meg a télen elfoglalta Kamizsát, Csáktornyát s az egész Dravamelleket, Sándor László Siklóst Simontornyát, Fehérvárt, ugy, hogy csak Sopron, Nemetújvár es Borostyánkő környéke maradtak osztrák kézen.)*

Török Bertalan Pál-fordulásra szerencsésen visszaerkezett az udvarbíróval együtt Csurgóra. Ők is ott voltak a dunántuli hódoló nemesek közt. Lázban ég egész Vas, Győr, Zala, merre csak jártak, a hazafi-lekesedés lábában.

— Régen kellett volna már ennek megtörténie asszony! magyarázta az öreg a dolgot. Mindig is kuruez voltam, fiunkat is annak neveltem. Meg is örült Károlyi, mikor megmondta, hogy Pista a fenséges fejedelem zászlói alatt küzd pro libertate! (a szabad-

*) Megtörtént dolgok.

H i r e k.

Öfelsége születés napját aug. 18-án a rom. kath. templomban Szijártó Károly plebanos tartotta a szokásos misét, melyen a hatóságok, tisztviselők s a város intelligenciájának több tagja vett részt.

Kondor József főgimnáziumi tanár lapunk munkatársa Lipcse, München, Berlin városokban tanulmány útján van. Bírjuk munkatársunk ígeretét, hogy érdekes utját lapunk hasábjain ismertetni fogja.

Rendjel viselési engedély. Öfelsége megengedte, hogy Hiram Ferenccs csurgói főerdesz, a Szász király által adományozott rendjelet viselhesse.

A tűzoltóegylet zászlószentelési ünnepélyére a következő hölgyeket sikerült meggyerü a „koszorús leányi“ szerepre. Fő dös Hona, Müller Berta, Henczler Anna, Postek Mariska, Andorka Emma, Héjas Irma, Kardos Hona, Vagó Mariska, Weisz Karolin, Eisler Helén, Eisler Poldina, Pischner Ida, Beregszásy Irma, Bátori Jolán, Weinberger Neszt, Pecsék Mariska, Petruszalek Anna, Kis leányok, Reményi Bözske, Ren és Margit, Herdi Mathild, Andorka Jolánka, Beregszásy Irén, Kohn Elvira, Lang Gizella és Irma, Laszka Hona, Stampfer Janka, Weisz Tera, Weinberger Szalma, Hias Hona, Tonesi és Erzsike, Jakab Mariska, Gyurkovics Anna, Vida Terez és Klarika, Neuhaus Jolánka, mindezek nagy és kis leányok, működő és pártoló tagok gyermekei. A het folyamán megérkezett a tagok új egyenruhaja, hogy az ünnepélyen egyöntetűen jelenhessenek meg. Ket illusztris vendégre is van biztos filatásunk nevezetesen, Gyulafalvi Bulyovszky Aladár belügyminiszteri titkár a tűzrendészeti osztály főnöke és Rath Károly az orsz. iparegyesület igazgatója Budapestről, kik a zászlóanya Önagságával közelebbismeretseben állanak, megígérték megjelenésüket. Eddig 30 vidéki tüzoltó jelentkezett, kik a társaságban is részt vesznek.

A németajku tanítók tiszteletére a kepezdei tanári kar és városunk néhány intelligens tagja, auguszt. hó 16-án a Korona vendéglőben bucsustélyt rendezett s ez alkalommal a távozó tanítókat megvendégelte. Mátray Gyula kepezdei igazgató elismeréssel fejezte ki, a kötelesegtudó s ügybuzgó tanítók iránt, kik 6 het óta valóban lelkiismeretes buzgósággal igyekeztek a magyar nyelv elsajátításán s feladatuknak sikerrel felelték meg. Mátray szavaira, Müller, baranyamegyei német tanító válaszolt s egészen tisztá kiejtéssel, köszöntö meg társai nevében tanáraik fáradsát. Majd a tanfolyam tanítói a himnust és szöveget adták elő, melyeket a jelenlévő közönség állva hall-

gatott végig. A tanítókhöz Verbay István, Andorka Gyula, Horváth József és Hubert Zsigmond intéztek lelkesítő szavakat, kiknek szerényen Królik vasmegeyei tanító mondott szinten meglehető kiejtéssel köszönetet, Csurgó közönségének szíves partfogásáért és jóindulatáért. A kedves est. későn ejjelert véget.

Adományozás. A csurgói régi takarékpénztár igazgatósága, legutóbbi gyűlésen a p. s. t. királyi tűzkárosultak javára 50 forint szavazott meg. Az összeg azonnal folyósították s a főszolgabíró útján a károsult közsegreghez küldetett.

A magyar nyelvű pottanfolyam tegnapi u. befejeztetett. A vizsgálat reggel 7 1/2 órakor kezdődött. Közben résztvettek az öfelsége születésnapja alkalmából tartott istentiszteleten, hol a himnust énekeltek. D. u. 3 órakor a vizsgálat befejeztetett. Csak 3-an kaptak kevésbé elegendő jezesü bizonyítványt.

A főgimnázium új épületének elhelyezése legutóbb városunk képviselőtestületi ülésen is szóba került. Tudvalevőleg a belső-somogym. ref. egyházmegye intező körei, az új épületet, mely városunkban a legmonumentálisabb építmény lenne, a város érdekében mellozesevel a városon kívül akarják építtetni. Ezen elhatározást a képviselőtestület hírlí vevén, feliratot intézett a ref. egyházmegyehez, hogy az épület, szépsészeti tekintetből a város belterületen emeltesse. Amennyiben a felirat kellő méltatásban nem részesülve, a város az építési engedély kérészközése alkalmával fogja jogait illetékes helyen érvényesíteni.

A főszolgabírói hivatal új helyiségét most építik. A mint alkalmunk volt látni az építkezést, nem mondhatjuk előnyösnek. A hivatalos helyiség alig alkalmasabb a jelenleginél, sőt nem tekintetben határozottan hátrányosabb. Az ipodai helyiség ugyanis oly kicsi s a 3 ajtó és 2 ablak elhelyezése miatt oly kényelmetlen, hogy abban dolgozni sem lehet, az irattárt elhelyezni pedig absolute lehetetlen. Az ilyen közepületből nem kerünk. A terv elkészítésénél és elfogadásánál kissé nagyobb gondal lehetett volna eljárni.

Közös étkezés a tanító-kepző intézetben. A vallás és közokt. ügyi miniszter megengedte, hogy a csurgói állami tanító-kepző intézetben már a f. iskolai évben köztartás létesíttessék. A köztartás árlejtés útján vállalkozónak fog kiadatni. Az idő rövidsége miatt azonban valószínű, hogy csak a jövő iskolai évben fog megvittatni.

A megreparált Pasa-kút keszen van s hó mennyiségben szolgáltatja kitünő forrás-vizet. Csak az a kar, hogy az es régi forrás, az átadokítás folytán elvesztette régi formáját, a mennyiben többé nem csurog, hanem egyszerű merítő kúttá alakították át.

Az Albrecht-ezred jubileuma. A jelenleg Pécsen állomásozó 44. sz. kaposvári u. n. Albrecht-gyalogezred e hó 26-án mégis megtartja fennállásának 150 éves jubileumát a pilis-esabai táborban. Az ünnepségek sorozata — következő lesz: Augusztus 25-én este 8 órakor nagy dísz-takarodó és fáklýásmenet. Augusztus 26-án reggel 9 órakor az ezred teljes díszben a gyakorlóterre vonul, hol tábori mise lesz, utána dísz-elvonulás az ezredtulajdonos Albrecht kir. herczeg előtt. Ezután lefénýképezik az egész ezredet, élén a tisztikarral. Délélt 11 órakor megvendégelik a legénységet. 1 órakor bankett zöld lombsátor alatt a tisztikarnak és a meghívott vendégeknek. A bankett végével történelmi felvonulás különféle korhú jelmezekben. Ezután a legénység számára különféle játékok, végül táncz következik, a mit 7 órakor a legénység vacsorája követ. Este 8 órakor nagy tűzijáték lesz, a mit élőképben bemutatása, hangverseny és tisztí bál követ. A hangverseny különösen érdekesnek ígérkezik, a mennyiben az ezred 150 éves fennállása óta divott különféle katonai indulók és népdalok adatnak elő a zenekar által. Kittel Mór ezredkarmester ez alkalomra igen csinos ünnepi indulót szerzett a mely szinten ekkor lesz bemutatva. Az ezred történelmet felsőbb rendeletre Hoholny főhadnagy írta meg magyar nyelven, a mely ki nyomtatva ki fog osztatni a legénység közt egy hazafias beszéd kíséretében. Az ünnepre, mint értesülünk, igen sokan hivatalosak, úgy a fővárosból, mint Pécsről és Kaposvárról, a hol az ezred helyőrségen van.

A porog-szent-királyi tűzkárosultak javára Surd község fiatalága f. hó 18-án szavalattal, felolvasás és tánczcal egybekötött műkedvelői színelőadást rendez. Előadásra kerül „A ven katona titka“ 2 felvonásos vígjáték és a „Politikus eszismadia“ magánjelenet. Az egyes szerepeket, Stubenfoli István Gyula, Spierer David, Szabó Lajos, Spierer Mariska, Peter Hedvig, Kollár Ernő, Hajdu István, Hajdu Matild, Hofmann Vilmos Kollár Gyula töltik be.

Kund Béla gyilkosai felett e hó 14-en ült törvényt a kaposvári büntető bíróság. A tárgyalást nagy közönség részvétele mellett tartották meg. Mind a 3 gonosztévő beismerésben volt, a gyilkosság elkövetését azonban egymásra utalták. A törvénszék mindhárom vádlottat bünösnek mondotta ki szándékos ember ölésben s egyenkint 13 évi fegyház büntetést szabott ki.

Barna András gyékényesi lakost, a ki Ritecz János fiatal földműves gazdát agyonlötöte, a kaposvári kir. törvénszék most helyezte a vád alá, a végtárgyalást valószínűleg október havában tartják meg.

ságért.) A fejedelem jogot is formál a Zrínyi-féle birtokokra. Csáktornyától le Csurgóig mind az ő edesanyja őseinek birtoka volt. Most megint az ővé — igaz, csak de jure, (jogilag) és nem de facto (tényleg.) Ő nem vet adót a népre. Csak önkéntes harczosokat kér fegyverestül, lovastul. A bányák jövedelméből csináltat fegyvereket Danzigban és gyártat posztót Sziléziában. A megyék és városok beleegyezésével új pénzeket is veretett. „Libertas“, (szabadság) ez van rajta.*) Most már ez fog nálunk is forogni. Nézzetek, itt van. 10 politura tesz egy libertást és 8 libertás egy tallért — és ezzel kiszórt egy marok csillogó újdonszerű rézpénzt az asztalra.

A nők megforgatták a szép pénzt, elnézegették rajta a magyar ezimert az őtágu koronával.

— Milyen szép! mond Jolán, ki eddig csak kopott, formájából kivetkőztetett német garasokat, filléreket, dénárokat látott.

— Lesz hát magyar világ, amilyen régen volt!

Oh pedig be kevés ideig tartott az öröm!

— De hát mi lesz bátyáimból? kérdé félénken Jolán (Inkeyre és Baloghra gondolva).

*) Mind történelmi tény.

— Ne féltsd azokat! Nem lesznek azok sokáig labanczok Bottyánnal együtt. Az óbeszter iránt nagyon gyanakodók a bécsiek. Egyszer már becsútkák csak azért, mert Rüköczytől levelet kapott.*) Nem lesz az sokáig labancz-ezredes! Csak várjatok.

Ilyen hangulatban állott be a tavasz. Az alma, körte, szilvafák gyönyörűen virágoztak, az alig felselező gyenge zöld leveleket egészen elnyomta a fehér virág. A kertekből a tavasz illata aradott szét, az ég folyton mosolygó, derült volt, mint valami tropikus tájon.

Egyszer aztán megeredtek május elején az ég esernői, nagy felhőszakadás volt, vakító villámok cikáztak be az alkonyi tájat. A legnagyobb záporban fogvaczogva futott a Török-ház verandája alá egy rongyos cigány leány, hitvány gyoleskendője alatt szorongatva hegedűjét. Török Boldizsár nemzetes urat kereste s egy levelet adott át neki. A nemzetes asszony és Jolánka száraz ruhába öltözötték a szegény teremtest, Török uram pedig elkezdé olvasni a levelet.

A nők ezalatt faggatni kezdték a leányt. — Honnét jössz? Mi a neved? Ehes vagy-e? Szomjas vagy-e?

*) Mogytörtént 1701-ben.

A leány oly bágyadt volt, hogy szólni is alig tudott. Úrmöst itattak vele, fehér kálcással kínálják s gyönyörködve nézték mint falja szegény az előtte ritka süteményt.

Mikor aztan felmelegedett odaszólt Jolánnak:

— Kísasszony, mutassa a kezét. Jolán megtette.

— Mulo, mulo! (Halál, halál!) dörmögé a cigánylány és eltakarta kezével szeméit.

V.

Bottyán János 1703. nov. első napjaiban részt vett Schlick császári tábornok azon hadműveletében, melynek eredménye Ocskay László veresége és Léva visszafoglalása lett. De már nov. végén Bottyán Koháry és Forgách társaival együtt vereséget szenvedett Zólyom alatt s a városba szorult. Mikor aztán Forgách és Koháry a megsebesített oroszánt magára hagyták, (az osztrólu ki szorosan át egy éjjel ellilantak) a dolog vége az lett, hogy Bottyán némi védelem után földalta a várat. Ezért elfogták és Bécs felé indították.

Bárany Gyula

(Folyt. köv.)

Nagy lovassági gyakorlat lesz, e hó végén N-Bijom környékén. A keszthelyi, zalaegerszegi, pécsi, n.-kanizsai honvédelovasság fogja gyakorlatait bemutatni. A gyakorlatok tartama alatt versenylovaglás is lesz, melyre a díjakat Somogyvármegye közönsége ajánlotta fel.

Sertéslopás. Somogyvármegyei levelezőnk írja, hogy aug. 11-én reggelre egy ottani uradalmi cseledtől öt darab szép sertést elhajtottak. Az inkei csendőr-örstől négy, a kanizsaitól szintén négy s a kis-komáromtól két csendőr nyomozza az eddig ismeretlen tetteseket.

Erdőégés. Még július hó 1-ső napjain Mezei József vigyázatlansága miatt kigyuladt a Szentához tartozó u. n. krátói fiatal erdő. A tűz mintegy 2 holdnyi területet semmisített meg. Ez ügyben a büntető bíróság a napokban teljesítette a hivatalos szemlét.

Nyilttér. *)

Nyilvános köszönet.

A helyi tantó-képző intézetnél létesített magyar tanfolyam hallgatói nem lévén azon kellemes helyzetben, hogy a város közönségének határtalan jóakarataért, szives vendéglátásaért külön külön köszönetet fejezzen ki, ezen lap hasábjain teszi azt. Fogadjon Csurgó városának vendégszerető polgársága mindnyájunk határtalan köszönetét és nagyrabecsülését. Mi, kik e város falai között néhány hetet oly kellemesen töltöttünk, mindig szívesen fogunk a polgárság jóindulatára, vendégszeretetére visszaemlékezni. Tartsanak meg még sokáig emlékeztükben s forró köszönetünket újból kifejezve vagyunk hazafias üdvözléssel

a magyar-tanfolyam hallgatói.

Isten éltesse Csurgó városa vendégszerető közönségét!

*) Ezen rovatban közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerkesztő!

Kiadó lap tulajdonos:
Vágó Gyula.

Hirdetések:

386. szám. 1894.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1891. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csurgói tek. kir. járásbíróság 3186. számú végzése által Kaufmann J. S. végrehajtó javára Bogári Ignác ellen 202 frt 20 kr. tőke s ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 500 frtra becsült 2 felszerelt bihardsztalból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Csurgón leendő eszközésére

1894-ik év augusztus hó 25-ik napjának déli előtt 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladtnak

Mindazok: kik elsőbbségi jogot velnek érvényesíthetni, kereseteiket, vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt bir. végrehajtóhoz adják be

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő

Kelt Csurgón 1894. év június hó 28. napján.

HUBERT ZSIGMOND
kik bir. végrehajtó.

62. 1-1

603. tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csurgói kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a csurgói takszarekpenztár végrehajtónak Mester József és társai udvarhelyi lakos végrehajtást szenvedők elleni 80 frt. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék, a csurgói kir. bíróság területen levő Udvarhely községben fekvő az udvarhelyi 51. sz. sztkjvben A 1. 57. 175. 852 (sz. 1114) sz. hrsz. ingatlanokra és pedig a végreh. törvény 156. § alapján egészben 114 frt. — továbbá az udvarhelyi 65. sztkjvben A 1. 76. 77. 188. 586. 775. 1302. és 1341. hrsz. ingatlanokból Mester Mihálynak B. 5. alatti 1/6 részt tevő illetőségére 114 frt. kikialtási árban, — azzal hogy az udvarhelyi 65. sztkjvben C. 1. alatt Mester Jánosné szül.: Csire Ilona javára bekebelezett özvegyi jog nem érintetik az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1894. évi július hó 31. napján
d. e. 10 órákor

Udvarhely község házában dr. Nagy Sándor csurgói ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási aron alól is eladtnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % vagyis 11 frt 40 krt. és 11 frt 40 krt. készpénzben, vagy az 1881. 60. tez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. k. l. m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadekképes értékpapírban is kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tez. 170. §-a értelmében a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt aatszolgáltatni.

Csurgón, 1894. évi február hó 23. napján a kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Csics ajárásbíró helyett

HOCHREITER kir. aljárásbíró.

63. 1-1

TIRGRAM

A ki lakását fergektől tisztán tartani akarja, ne használjon mászt mint a sok éven ismert **Tirgram-készítményeket** és pedig: **TIRGRAM-TINKTURA** poloskák és azok petéinek gyökeres kiirtására, palaczkokban 20, 40 és 60 kr. 1/2 liter 1 frt 30 kr. 1 literes palaczkokkal 2 frt 50 kr. **Tirgram-Por** minden férgek ellen 15—34 kr. dobozokban, ugyanint 2 frt és 4 frt dobozokban Különlegesség svábok és muszka, ugyanint molok ellen 40 kr. és 2 frtos csomagokban. **Tirgram excite**, meregtelen szer patkányok és egerek elpusztítására, ára dobozban 50 kr. és 1 frt. Kapható Csurgón: **Kastl B., Eigner Gézáné, Büchler Mórna.** 61. 2-5.

Legbiztosabb ovszer a kolera, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

Tökéletes fertőtlenítés!

Teljesen szagtalan! ONNÜ-KÓD, TÖZEGSZORO-CLESETEK, Beltölti és külföldi szabadalmak! Szobai arnyekszekek mindenféle tetszetos alakban. Arnyekszek berendezések, kórálzak, lak-tanyák, iskolak, iparvialatok, szaladak stb. részére

M. Töze és társai Budapest, II. Yvornház (Iv. 9) (Hart-Ház) Fert. szagt. tozegp! Mindenem. toz egyárt. many nagy raktára. Különlegességek: em-beri és városi hulladokok ipari és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése. Müstragyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság. Az orsz. közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva!!!

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. cz. közönség szives tudomására hozni, hogy a

kőbányai polgári-serfözde

képviselét a csurgói járás területére elnyertem, raktáron tartok legjutányosabb ár mellett

Polgári-sört, máreziusit, Szt. István-sört 1a pilseni, Kőbányai barát-sört) palaczkban

vendégfogadók részére pedig 25 literes s nagyobb hordókban, sőt palaczkokban is gyári áron számítom.

Pécsi, Balatonmelléki, Magyarádi borok á. 30, 40, 50, krért. literes palaczkban kaphatók,

FRIED ALBERT

sör- és bor raktára.

65. 1-5